

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoj — metams \$7.00; pusei — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

LUPA DEVYNIUS KAILIUS

Amerikos kapitalistai ir visokie spekuliantai lupa nuo žmonių po devynius kailius ir jiems vaitoti ar dejuoti neduoda. Paimkime kad ir anglių kainas. Pasinaudojant angliakasių ir gelžkelininkų streikais, anglių kailiai ir visokie spekuliantai krauna sau milijonus. Jau pirmiau anglių kainos buvo tarpe dvylikos ir trylikos dolerių už toną, bet dabar pakilo daug augščiau ir tai dar negalima gauti. Sakytume, kad ištikro trūksta anglių ir jų kainos pakilo, bet visi apsireiškimai rodo, kad anglių yra užtekina, tik kompanijos naudojami šia proga, kad aplupus žmones.

Ir štai, kada didmiesčiuose anglių kainos tarpe 18 ir 20 dolerių už toną, tai Detroito Fordas savo darbininkams pardavinėja po-septynius dolerius toną. Mes gerai žinome, kad Fordas anglis parduoda su pelnu. Jis nei žingsnio nežengia ten, kur nemato pelno. Bet jeigu Fordas, pardavinėdamas anglių toną po septynius dolerius, gauna pelną, tai kiek turimet gauna tie, kurie lupa nuo 18 iki 20 dolerių už toną?

Valdžios atstovai darbuojasi kainų nustatyme ant anglių, o anglių kompanijos ir visokie spekuliantai darbuojasi, lupdami nuo žmonių po devynius kailius. Ir darbas tarpe valdžios ir spekuliantų eina sutartinai.

V. P.

AR BLAIVOSI KARO DEBESYS?

Pagalios Turkai sutiko pasirašyti pertaiką Anglijos, Francijos ir Italijos pasiūlytomis sąlygomis. Pranešama, kad Grekai nepasirašė, bet tai greičiausia daroma deli to, kad parodyti Turkams, jog Grekai jaučiasi nepatenkinti ir tuomi užbogyti Turkus.

Iš pradžių Francija rėmė turkus nacionalistus prieš Angliją, bet vėliau jos susikalbėjo tarp savęs ir abi pradėjo daryti spaudimą ant turkų. Matomai, abiejų šalių valdonai matė, kad savitarpinis karas reikėtų galutiną smūgį imperializmui. Delto abiejai susitaikė ir bandys pasidaininti valdyma Dardanellų sąsmaugos. Jau gen. Haringtonas pareiškė, kad "jie gavo viską, ko norėjo".

Rodos, už kelių mėnesių turės įvykti kita konferencija, kurioje bus daroma taikos sutartis. Ar turkai nusileis talkininkams ir priims jų sąlygas, dar sunku pasakyti. Pasirodo, kad turkams reikės laikytis prieš visus talkininkus. Turkai turi gerą ir galingą užtarėją tik Rusiją. Turkija delto nori ir reikalauja, kad Rusija dalyvautų taikos konferencijoje. Pati Rusija irgi to reikalauja. Artimųjų Rytų padėtis, Dardanellų klausimas Rusijai labai svarbus, nes iš Juodųjų marių yra vienatinis vandens kelias per Bosforą ir Dardanellus. Rusijos užsienio reikalų komisaras pašuntė talkininkams notą, kurioje reikalauja teisės dalyvauti konferencijoje. Associated Press sako:

"Rusija, kaip pasaulinė spēka, turi dalyvauti sprendime visu ja liečiančių reikalų, tokių, kaip komercinės navigacijos laisvė Dardanelluose, ir delto propozicija nusileisti Sovietų atstovybės konferencijon, kuria talkininkai rengia išsprendimui Artimųjų Rytų klausimo, nepatenkina Maskvos valdžios".

Ciėcerinas savo notoj sako, kad Artimųjų Rytų klausimas, ypatingai laisvos komercijos Dardanelluose klausimas, liečia Rusiją ir ji turi dalyvauti konferencijoje, kur tie klausimai bus risami. Jis pareiškia:

"Šiandien Rusija yra sutvirtėjus ir turi būt skaitona pasauline jėga. Mes tikime, jog talkininkų veikimas blokadavime sąsmaugos ir tokiu būdu užkirtimas kelio mūsų prekybai iš pietinių prieplaukų, kuomet mes siekiame atsteigti savo ekonominį gyvenimą patys, nežinint Genuos ir Haagos konferencijų neįėjimo padėtimums, — yra labai neteisingas ir mes veiksime prieš jį kaip tokią".

Ar leis talkininkai, kad Rusija dalyvautų taikos konferencijoje, sunku pasakyti. Talkininkai nenorė Rusijos, nes jina laikysis teisingos pozicijos Dardanellų klausime. Jau seniai rusai pareiškė, jog kas priklausau Turkijai, talkininkai neturi teisės savintis. O Francijos ir Anglijos imperialistams, kurie nori uždėti savo globišką letenas ant Dardanellų, jų negali patikti tokis reikalavimas. Turkai yra prastesni diplomatai, tai juos gali pavykti apgauti. Bet kas kita su tais "nelabaisiais" bolševikais. Vakarų Europos imperialistų bernai-diplomatai jau gerai žino bolševikus. Jie jau turėjo reikala

APŽVALGA

KANDIDATAI SEIMO IR DOLERIS.

Lietuvoje priviso visokių spekuliantų, bet tokių, kurie Seimo kandidatais spekuliuotų, iki šiol neteko girdėti. Dabar gi patiriame, kad jau ir Seimo kandidatais arba kandidatūromis pradėta spekuliuoti. Lietuvos socialistai laudininkai ir jų dvyvutė Valstiečių Sąjunga stato į Seimą kandidatais net penkis amerikiečius, su M. Petrausku priešaky. Bet už tai prašo, kad amerikiečiai duotų jiems pinigų praversti rinkimų kompaniją.

Tautininkų net dvi partijos, suaugusios vienan kūnan, norėdamos iš amerikiečių daugiau gauti dolerių, pradėjo kandidatais į Seimą spekuliuoti.

Kažin, ar daug Amerikoje atsiras durnių, kurie už tai jiems duos savo dolerių?

NESISKAITO SU AUTORITETU.

Amerikos doleris prekyboje dabar skaitosis pasaulio viešpačiu, turinčiu didžiausią galią. Todėl Amerikos valdžia ir savo autoritetą stato pagal dolerio galią. Pavyzdžiui, ji nori, kad Amerikos valdžią pripažintų ir tos šalys, kurių valdžią ji nepripažįsta. Ji reikalavo, kad Tarybų valdžia išleista jos siunčiama komisiją patirti visą Tarybų Rusijos padėtį. Bet kada Tarybų valdžia pastatė panašias sąlygas — išleisti ir jos komisiją Amerikon, tai Amerikos valdžia atsiskakė tą padaryti.

Dabar vėl nusiskundžiama, kad Angoros (turkų nacionalistų) valdžia laikanti suėmus 50 amerikiečių, kaip po karo nelaisvių, ir kad tiems nelaisviams negalima ešą pagelbėti, nes Angoros valdžia nepripažįstanti Amerikos valdžios ir nesiskaitanti su jos generaliu konsulu, kuris randasi Artimuosiuose Rytuose.

Cia ta pati istorija: Amerikos valdžia iki šiol nepripažino ir nepripažįsta Angoros valdžios, o betgi reikalauja, kad Angoros valdžia pripažintų Amerikos valdžią ir prieš jos atstovus savo galvą lenktų.

Dabar jau sunku rasti tokių žmonių, kurie "Kristaus pedomis sektų" — jeigu kas drožia per vieną žandą, tai

su jais kelis kartus. Genuos ir Haagos konferencijose jie persitikrino galutinai, kad apgauti Tarybų Rusijos diplomatus negalima.

Pertaikos pasirašymas lyg ir nublaivo šiek tiek karo debesius nuo Artimųjų Rytų padangės. Bet jei Francijos ir Anglijos imperialistai laikysis savo globiškios politikos, tai taika neišai bus. Jau ir dabar ateina žinių iš Paryžiaus ir Londono, jog ten "šimtaprocentiniai patriotai" rekia ant savo premjerų už "nusileidimą" turkams. Girdi, talkininkams nekėjo veikti išvėni ir privesti tųpūs nusileisti. Apie "krikščionių skerdynes" irgi sklaidžiama visokių biaurių paskaly.

Imperialistinės šalys negali apsieiti be lenktynių už rinkas, teritorijas ir grobimą svarbių komercijos vietų, o tai neišvengiamai veda prie karo.

Darbininkų klesai negali muleisti ranka! Karo pavojus neprasilintas.

ir kita atsuktu. Tuo tarpu Amerikos valdžia dar vis ieško tokių durnelių ir jų nesurasdama pyksta.

SUSIGIMINIAVO.

Lietuvos tautininkai, apsikrikštinę socialistais liaudininkais ir prisiseigę del mados demokratų uodegą, labai džiaugiasi susiradę sau naujų draugų. Nemanokyte, kad tais jų naujais draugais patapo kokie nors tautininkai ar jiems panašūs elementai. O, ne! Jie džiaugiasi susiradę naujų draugų mūsų socialistuose ir dar "kairiuosiuose", Strazdo abazė.

Ladas Natkevičius, savo padėkoje, tilpusioje "Amerikos Lietuvis" No. 41, ve ką pasako:

"Kuone išmintinai dr. Karaliaus iš Chicagos trusu, 'Varpo' bendrovei surinkta arti \$1,000 nu-pirkimui raidžių statymui mašinos".

Dr. Karalius dabar redaguoja "kairiųjų" socialistų laikraštį "Zinias" ir tokiu būdu yra tu socialistų proto sandelin. Jo socialistai pasitraukė nuo Grigaičio-Jurgelionio socialistų neva todėl, kad pastarieji ešą perdaug dešini. O dabar, kaip matote, Karalius net tūkstantį dolerių surinko parėmimui Lietuvos tautininkų bendrovės, kuri leidžia "Varpą", "Lietuvos Ūkininkai" ir kitus laikraščius. Taigi, Karalius jau seniai tautininkų tarpe randasi, o čia dar randasi tokių darbininkų, kurie jį ir jo sėbrus vadina socialistais ir dar "kairiesniais" už grigaitinius socialistus.

Bet Lietuvos tautininkai ne vien tik Karalių nusivedė savo abazan. Jie susidraugavo ir už pavadžio paėmė ir kitus socialistus. Jie džiaugiasi, gavę naujus draugus Gugių, Jurgelionius ir kitus. O juk Jurgelioniai ir Gugių yra žymūs lietuvių socialistų tarpe veikėjai.

Natkevičius, kalbėdamas apie spaudą, rėmusią jų misiją ir padėjusią jiems surinkti virš dešimties tūkstančių dolerių Lietuvos tautininkų partijos reikalams, priskaito "Naujienas" ir "Keleivį". Girdi:

"Pakankamai pritirimo ir užuojautos mes matėme Tėvynėje". "Vienybėje", "Amerikos Lietuvis", "Naujienose", "Keleivy-

je" ir "Ziniose". Čia aiškiausiai pasako pats Natkevičius, kad užtenkamai jų misija rėmė tautininkų ir socialistų spauda, ir todėl jie dabar džiaugiasi naujais draugais. Kitaip sakant, Natkevičius ir Zygeliai pavyko Amerikos lietuvių socialistus pasikinkyti savo tautiškan vežimėlin ir savo partijos reikalais pavažinėti jais.

Baduolių Šelpimas Nepertrauktas

Tarptautinis Darbininkų Šelpimo Komitetas varo savo darbą, kaip ir pirmiau. Neseniai atsibuvo Berlyne to komiteto Trečiasis Tarptautinis Kongresas, kuriame išdirbti platūs planai varymui šelpimo darbo. Tame kongrese dalyvavo 17 šalių delegatai, taipgi Tarybų valdžios, Kominterno ir Profinterno delegatai; Rusijos Centralinį Baduolių Šelpimo Komitetą atstovavo d. Eiduk (Eidukevičius-Baranuskas. — Red.).

Vienas didžiųjų darbų, kurį užsibrėžė minimas komitetas, tai organizavimas Tarptautinės Kooperacijos taksu, kad duoti Rusijai paskolą — \$3,000,000. Atmokėjimą paskolos užtikrino Tarybų Rusijos Liaudies Komisarų susirinkimo specialė sesija, rugsėjo 13 d. s. m. Rengiamasi tuojau išleisti bonus, už kuriuos įmokėti pinigai bus gražinami po dešimties metų. Už įmokėtus pinigus taipgi bus mokama 5%. Projektas šiai tarptautinei paskolai jau seniai buvo populiaris. Tikimasi, kad darbininkai noriai pirsks tuos bonus ir parems Tarybų Rusiją finansiniai dabartiniam jos kritingame momente. O per kelis metus Rusija ekonominiai sutvirtės ir galės atsismokėti darbininkams ne tik paskolą, bet dar užmokės ir nuosimčius už įdėtus pinigus. Turintieji šiek tiek pinigų darbininkai skolins juos Rusijai. Juk bankai niekur nemoka 5% už įdėtus pinigus. O kad tie pinigai bus sugražinti po dešimties metų, apie tai negali būti abejonės. Rusijos ekonominis gyvenimas eina geryn. Ji turi daug gamtos turtų, tik reikia pinigų įtaisymui priemonių išnaudoti tuos turtus.

Tarptautinis Darbininkų Šelpimo Komitetas gauna iš Rusijos valdžios daug svarbių koncesijų. Gavo didžiulius plotus žemės Kazaniaus, Čeliabinskio ir Maskvos apygardose ir Uraluose (F. of S. R. gavo žemės Perme); dirbtuvių — Maskvoj, Petrograde ir Kazanij; girių — Kazaniaus apilinkė (ten jau dirba 300 darbininkų); žvejojimo vandenų — Astrachanij (ten jau dirba 15,000 darbininkų); judamų pavėkšlų monopolią ir teisę dalyvauti išnaudojime manganasomai Juodųjų marių distriktė. Tuojau bus pardavinėjama šėrai (nešanti nuosimčius) plėtojimui šitų išdirbysčių.

Friends of Soviet Russia, kuri šioj šalyj atstovauja

Mes jau seniai sakėme, kad tarpe Amerikos lietuvių socialistų ir Lietuvos tautininkų nėra jokio skirtumo ir kad jie varo bendrą darbą. Dabar mūsų žodžius patvirtina tautininkų lyderiai. Kažin, ar "Naujienos" ir dabar sakys, kad mes melnuojame ir šmeižiame socialistus?

Prie Užmanymo "Ar Nebūtų Gerai?"

Senas Vincas "L." No. 212 padavė užmanymą organizuoti "Lietuvišką Farmerų Grupę", ir vazuoti kusiųjį įsteigti bendrą ūkį. Pinau tam pritariu ir štai delko: Jei mes pripažįstame ekonominę pageidą kusiųj, atstatyme ir budavojime naujos industrijos, tai lygiai turime reikalą ir budavojime nuolinto žemės ūkio. Ukis tai yra žmonijos penėtojas. O juk Rusija tai milžiniška žemdirbystės šalis. Jos duona galėtų misti visa Europa, jei tik deramai būtų suvarkytas ir apdirbtas jos žemės ukis. To Rusijoj tik ir trūksta. Juk ir badas pereitų metų skynė Rusijos žmones, kaip dalgis šieną, vien tik todėl, kad Pavolgės platieji laukai neišvedžioti kanalais, neirguoti. Paimkim čia, Amerikoje, ar negręstų badas, jei nebūtų pajungtas vanduo į sausąsias vietas? Taip, gręstų, jei ne mirtinas badas, tai bent pusbadis. Juk dunksančiuose vakarų juodžemiuose, kaip tai: Californijoj, Montanoj ir kitose vakarinėse valstijose, nei danėiui pakrapštyt neužaugtų, jei nebūtų irri-guojama. Placiuose minėtų valstijų plotuose per vasarą vasaras nē ašara neiškrinta lietaus, o saulė kepina be jokio pasigailėjimo. Žemės saizi, suplyšta nuo karščio. Žolės, ką pavasaryj atgija ir pengiasi augti, qublanka, apsvylā ir miršta jaunutės. Tik kur-ne-kur pavėsyj kai kokiā užsikorus stypso nusigandus. O augmenis nei nemislyk sēt ar sodint, jei nelaistysji.

Ka gi daro farmeriai tokiose saulės nubučiuotose vietose? Zinoma, jūs nemanykite, jog meldžiasi suklaupę, prašydami pas dievą lietaus, kaip kad Lietuvoje ūkininkai darydavo, ne. Jie to nemaldauja, nes patys jaučiasi turį tą dievo galybę, kad palenkti debesis ir apslakstyti trokstančias dirvas. Jie, irigacijos būdu, operuoja vandenį taip, kad

mynoms ir organizacijoms pasiimti po vieną ar kelis našlaičius šelpti, mokant po \$2 ir mėnesi, taipgi imokant po \$5 vaikučių aprūpinimui vaistams, ir parūpinimui jiems reikalingų daiktų mekyklon.

Jau prirengtas pardavinėjimui tam tikri mada draftai (surašai), kad būtų ir kitokios organizacijos, taipgi pavieniai žmonės galėtų pirkti maisto Rusijoj žmonėms: savo draugams, tuojau išleis smulkmenų aiškinimą įvairių projektų. Baduolių šelpimas dar reikalingas. Taipgi reikalinga ir visokių draudimų, juo labiau dabar, kuomet prasideda šaltas oras. Juk kas pinigais ir drapomomis galitė siųsti: Friends of Soviet Russia, 201 West 130 St., New York City.

kur paliopia, ten jis begra-sriovena. Ziuri į pasetus javus, išsudygusius, mažulius. Tikė jie saulės spindulius lenkiaisi kniumba, rodo, atsikiels. Bet ūkininkas pūkst vandens tvenkinį, kaip kareiviai, šita struktūra sustoja ir auga, kaip išsi-mo.

To Rusijoj nebūtų, jei bet bus. Bus šita grupė, riau ištobulinti ir apdirbti ūkiai, nes tai bus beartū-ūkiai. Ūkininkai bendrai dirbs, bendrai protaus, bendrai aruodais. Cia mes gerime, kaip laukais, anot Seno Vincas "lejam prakaitą" juose, grūdus turime atidiot tiems, mums tik pelai lieka.

Draugai ūkininkai, rėmėkim šį užmanymą, remiam ne žodžiais, bet darbu. Telkimės į pulkus ir valdij Rytus! Valio dabar, mes ten reikalingi. Nelaukime iki Rusijos pasės, nupjaus ir iškeps ragaiš mūsų pavaisinimui. Tada gal būt pervėlu. Vieti ragaišio, galim sutikti šaltus žodžius: patys šelpti, patys ir suvalgyti. Mūsų buvote tada, kada mes vyvome pašalę ir sukėmėme pagelbos? O jie pašalę. Pailsė... Eitkim jien pagelbon! Nors dabar, karžygiai! Ejo mirin ūkininkų klesos reikalas. O mes? Mēs, gal, pasitraukę kaip ballai, stovėjome ramiai ir tūnėjome, kaip kraujas iš jų krūtinų, laistė dirvonus... Kova la-mėjo. Mes džiaugėmės, bet dabar... dirvonai sutidėję. Reikia juos pūsti. Reikia talkos, kad juos išpūstume. Ūkininkai, tegul mūsų pūkaiko lašai krinta ant karžygių kvatju aplaistyto žemės ir mūsų pašalę, mes gaivina nuvargusius, tvirtus darbininkų gyvenimus.

Kalkim pieno dalcius, ir

(Tuo ant 2-lio pusl.)

operuoja vandenį taip, kad

DABARTINĖ LIETUVOS PADĖTIS

Kaip ir daugelis kitų amerikiečių lietuvių traukė į "laisvą" Lietuvą, taip ir aš išsirengiau. Manėme rasti laimę ir greit praturtėti, vienok ne visiems tas pasiseka.

Daugelis parsiveža skambučiu, ir nors atsargiai juos naudoja, tačiau, už kiek laiko, jie išnyksta. Tuomet parkeliavusieji amerikiečiai šaukiasi prie Amerikoj liksusių draugų, prašydami laivakorčių.

Jiems nerūpi prašalinti tas skurdas, skandinančias išnaudojimo priežastis ir prašvilptieji centai nei kiek jiems pamokos nedavė. Tokioj padėtyj randasi ne šimtai, bet tūkstančiai amerikiečių.

Na, jeigu jiems už poros metų prisieina riestai, tai ką jau besakyti apie čionykščius nuolatinius gyventojus! Jų gyvenimas tiesiog apvirktinas. Ar tai fabrikuose, ar prie gelžkelių, ar ant ūkio, mokėstis taip mažai, kad ir pusbadžiai negalima pragyventi. Moteris, savo vėliu, gauna apie 80 auksinų į dieną, gi vyras — apie 200 auksinų.

Mažazemių padėtis tokia pat. Viskas brangu. Kadangi vokiškos markės sieksiniai šuoliais tai nuola, tai kyla, — spekuliantams ir visokiems šmugelininkams tikra ruziapiūtė. Jie superka produktus pigiau; gi tie ūkininkai už grautis pinigų nei paprasčiausių reikmenų nebegali įsigyti.

Kareiviams taipgi bloga. Jie nuplyšę, batai šalekoj; ne retai prašo ant pavalgymo, ant popierosų; aiškina, kaip vargingai gyvena ir kaip spiriami yra ginti buožių tėvynę. Giliau išsikalbėjus, aiškiai galima suprasti, kad jie yra labai nepatenkinti ir valdžios priešai. Be to, jie nusiskundžia, kad skurdas ir badas paeina ir nuo darbininkų, bežemių ir mažazemių tamsumo ir nesiorganizavimo į savo organizacijas ir politines partijas. Apie bolševizmą kareiviai kalba atvirai ir prielankiai.

Valdininkų padėtis taipgi bloga. Gaudami iki 2,000 auksinų mėnesiui, nežino nei ką pirkti, kadangi rūšių pūras 2,000 auksinų, lašinių svaras 200, kiaušinių dešimtys apie 300, cukraus svaras apie 140, silkė 40 auksinų, ir tt. Daugelis jų mestu tarnystę, bet neturi kur kitur eiti. Nuo senų laikų valdininkai pripratę prie kyšių; gi dabar jie žydi visur. Tankiai nei nesikalba su tavim, jeigu nepriziadi "išmesti".

Kur neitum, ko neklaustum, visur girdėtis prakeiksmams valdžios. Žmonės rimtai susirūpinę su žiemos šalčiais. Kuomet skurdas padidės ir darbai sumažės. Valdžios netvarkingumas, revizicijos, brangenybė ir persekiojimai — tas viskas sudaro tokia padėtį, kad tik prie didesnio pastūmėjimo gyventojų kairėn, būtų gali-

ma laukti visko. Artinantis seimo rinkimams, visos buožių partijos dūksta. Šmežia socialistus, o ką jau sakyti apie komunistus; persekiojimas jų nei kiek nesumažėjo. Darbininkų sąrašas Telsių, Kretingos ir Mažeikių apskrčių jau gatavas ir užregistruotas po numeriu penktu. Sąrašo kandidatai ir rinkimų komisijos išanksto persekiojama; jau prasideda areštai. (Apie rinkimus parašysiu atskirą straipsnelį.)

Klerikalai, tautininkai ir socialistai kelia Lietuvos valdžią į padanges ir šaukia visus remti ją. Tai yra biaužiausia darbininkų išdavystė! Kas remia dabartinę Lietuvos valdžią, ar bent kurią jos partiją, kurios išvien smaugia klesinį darbininkų judėjimą ir plukdo gyventojus ašarose, skandina skurdo ir bado gelmėn, tas prisideda prie to žmonijos kankinimo. Kas remia dabartinę Lietuvos valdžią, tas kala aštrių jiešma, kuriuo bus peršmeičti jų pačių broliai varguoliai! Nė trupinio duonos, nė vieno skatiko ir nė vieno žmogaus Lietuvos buožių valdžiai!

Draugai! Dėkite pastangas, kad kuodaugiausiai sušelpus Lietuvos darbininkų judėjimą. Ypač seimo rinkimų laikų reikalinga daug pinigų agitacijai. Be amerikiečių lietuvių darbininkų paramos mes rinkimuose nelaimėsime nei tiek, kiek tikimės. Todėl meskite šalin visus mažos svarbos savitarpinius ginčus ir imkitės už mūsų klesos pasiuntinybės darbo. Lietuvos vargdieniai laukia jūsų pagelbos. Visokias aukas Lietuvos susipratusieji darbininkai prašo siųsti per jų įsteigtą skyrių — per Lietuvos Draugų Atstovybę. Jeigu kokia darbininkiška organizacija ignoruoja ją, tai bus prasižengimo žymė prieš pavergtąją darbininkų klesą.

Sėdūnas.

ANT GREITUJŲ

Laikraščių leidejas F. Munsey sakė bankierių suvažiavime New Yorke, kad Amerikos valdžia esanti per daug pirmėiviška. Jo nuomone, republikonai ir demokratai turėtų susivienyti į vieną drūtą atžagareivių partiją ir pradėti kryžiaus karą prieš radikalus.

Tie didieji streikai įvarė Munsey kinkų drebejimą. Prieš farmerių lygos kandidatą Frazier North Dakotėje jau susivienijo republikonai ir demokratai. Čia bus progą pažymėti, kad kapitalistai daug labiau nedėkio bėpartyvės farmerių lygos, negu taip vadinamų socialistų.

Gompersui naujas smūgis. Michigano Darbo Federacija, savo suvažiavime, parei-

kė užuojautą suareštuotiems komunistams.

Kuomet New Yorko gubernatorium buvo A. Smith, tai milijonierius Hearstas kovojo su juo, kaip su kapitalistų įrankiu, o dabar Hearstas jau remia Smitho kandidatūrą.

New Yorko mieste Hearstas turi savo "American'a", "Journal'a" ir "News". Dabar jisai įsigijo savo laikraščius Rochesterj ir Syracuse.

Tai tik New Yorko valstijoj. O kur visa Amerika! Hearstas pasidarys pavojingesis savo laikraštine spēka, negu miręs Anglijoj lordas Northcliffe.

Tik ką pasibaigė rinkimai ir Tolimųjų Rytų Respublikos seimą. Išrinkta 85 komunistai ir jų pritarėjai, 3 menševikai ir 18 "socialistų revoliucionierių".

Beveik visiems darbininkams nukapota algos.

Bet kongresmanams, senatoriams, majorams, gubernatoriams ir kitiems tolygiems ponams algos nenukaptos. New Yorko policionams žadama net pakelti algas.

J. Šerenga.

PRĖ UŽMANYMO "AR NEBŪTU GERAI?"

(Tas nuo 2-ros pusl.)
tavokim noragus ir marš į Rytų šalį!

Kalifornijos Bernas. P. S. Kaip greit' atsiliaps daugiau ūkininkų į šį užmanymą ir kaip greit' padės rikiuotis, tai tad bus galima daugiau kalbėti apie prėmintą Seno Vinco bendrą sugyvenimą ant ūkio, apie reikalingus įrankius ir apie kitką.

K. B.

A.L.D.L.D. REIKALAI

KĄ TURIME RINKTI Į A.L.D.L.D. CENTRO KOMITETĄ? ALDDL. yra mūsų galinga apšviotos ir klasinės kovos organizacija. Ji jau turi virš 6,000 narių. Ji išleido daugelį gerų knygų, kurios kiekvienam darbininkui bei darbininkei yra brangesnės už auksą.

Mūsų organizacija surengė tūkstančius prakalbų; išleido šimtus tūkstančių lapelių, kurie gina darbo klasės reikalus. Turėdami tokią organizaciją, toki kovos įrankį, mes, darbininkai, turime ku pasidžiaugti. Bet vienok reikia atiminti tą faktą, kad organizacijos plėtimasis ir buėjimas priklauso ne vien tikim nuo eilinių narių gerų norų ir veikimo, bet labai daug nuo Centro Pildomojo Komiteto veikimo. Tik prisiminkime tuos laikus, kuomet draugai K. Steponavičius, A. Petrika ir Stankus stovėjo prie vairo. Tada mūsų organizacijoj viskas buvo gerai. Kuopos darbavosi, organizacijoj buvo tvarka ir darbas šjo. Gi vėliau, kuomet turėjome kitą valdybą, kurios sekr. buvo D. Balsys, mūsų organizacijos veikimas visai apmirė. Reikičia, širdis neplakė ir visas kūnas neturėjo gyvumo. Galim drašiai sakyti, kad ALDDL. labai daug reikičia jos sekr. veiklumas. Be draugo K. Steponavičiaus mūsų organizacija vargiai būtų turėjus tokio pasisekimo jos gyvavime.

Dabar į P. K. yra apsiėmę net 14 draugų, gi mes iš jū

turime išrinkti tiktal 7 draugus.

As, kaip nominacijose, taip ir dabar, stoju už šiuos mūs vėikėjus: K. Steponavičių, A. Petrika, V. Andriulj, V. Paukštj, P. Bukšnį, M. Undžienę ir J. Alekšj. Tiesa, ypatiskai aš juos visus mažai pažįstu (bet tas man leidžia dar sveikiau apie juos spręsti), bet iš jų darbų žinau, kad tai yra geriausi ir gabiausi mūsų draugai, draugai, kurie kiekvienoje valandoje sveiku protu vaduojasi, todėl tiktai jie iš apsiėmusių kandidatų ir yra tinkami stovėti priešaky mūsų organizacijos.

Kiti kandidatai, kurie kandidatuoja į C. K., man nėra žinomi kaipo veikėjai.

Į alternatus tinkamiausi yra: K. Petrikiene, J. Siurba, J. Undzius ir A. Jankauskas.

Mažiausia aš žinau apie draugą Undzių, bet vienok jei už jį nominacijoj yra paduota net 600 balsų, tai tas reikičia, kad jis yra veikėjas ir apie jį žino kiti draugai.

Kiti draugai, kurie kandidatuoja į alternatus, yra veik visiems gerai žinomi, kaipo ištikimi mūsų veikėjai ir kalbėtojai. Galime būti tikri, jei šiuos draugus išrinksime į P.K., tai mūsų ALDDL. gyvuos ir bujos.

Tokiu būdu, raginu visus organizacinius, nevezint frakcijinių perkūno bildesiu, balsuoti už viršminėtus mūs draugus.

D. M. Solomskas.

KANDIDATŲ TINKAMUMAS I CENTRĄ.

Aš irgi noriu išreikšti savo mintį apie kandidatų tinkamumą į mūsų organizacijos centrą. Nors gal jau pervėlu, bet "geriau vėliau, negu niekad".

Daug tų kandidatų pažįstu ypatiskai ir todėl noriu tarti šį ta apie juos. Pirmiausiai turime žinoti, kad tas darbas, kurį turime atlikti busimasis Centro Komitetas, yra gana svarbus. Jis reikalauja prasilavinusių narių, kurie galėtų jį atsakančiai atlikti. Mums reikia tokių draugų, kurie turi šioj-tokj supratimą apie darbininkų judėjimą ir maž daug apie K.Markso teoriją.

Kurie dabar yra Centro Komitete, mes juos galime spręsti iš jų atliktų darbų. Mes žinome, kad mūsų organizacija pergyvena didžiunų audros laikotarpį iš visų pusių. Bet jos dabartinieji viršininkai ant tiek gabūs, kad laiko organizaciją tvirtoj pozicijoj, nežūrint tų visų audrų. Reikičia, jie yra tinkamiausi į C. K. ateinantiems metams. Bet kai kurie yra nauji apsiėmę. Kurios pažįstu,

(Tas ant 4-to pusl.)

NORTH GERMAN LLOYD
Dvieju Šriubų Garlaiviai
I LIETUVĄ
NEW YORK — BREMEN
Laivai Ispanika Kas Antra Seređa.
Gerai įtaisyti 3-čios klesos parankumai. Puikus patarnavimas, geri kambariai del 2,4 ir 6 asmenų. Platesnių žinių klausk vietinio agento, arba
North German Lloyd
14-16 Pearl St. New York

BANKAS SU DŪŠIA

Neatsizvelgiant ant to, ar jūsų padėlius būtų didelis ar mažas.

Gausite visuose mūsų skyriuose tą patį teisingą ir mandagų patarnavimą. Ateikite ir pradėkite taupyti savo pinigus įstaigj, kurioj žmonių padėliai perversija jau \$50,000,000.

4% mokame už padėliu \$5.00 ir daugiau. Taupyti padėli galima ir su \$1.00. Pinigai padėli iki 3 dienai mėnesio, neša nuosimti nuo 1 dienos.

Atidarykite taupymo skyrių šiandien artimiausiu skyriuj prie savo namų arba biznio.

Mūsų skyriai randasi sekančiose vietose:

- BROOKLYNE
227 HAVEMEYER ST.
710 GRAND ST.
774 BROADWAY
84 BROADWAY
33 GRAND STREET
- QUEENS
1696 Myrtle Ave., Ridgewood
- MANHATTAN
481 EIGHTH AVE.
139 BROADWAY

Manufacturers Trust Company
NATHAN S. JONAS
President

Pirkite Šias Įdomias Knygas Dabar, Tai Dar Ir Dovanų Gausite!

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTTIES DALYKUS.
236 pusl., su paveikslais, apdaryta. Kaina \$2.00.
Aiškiai ir teisingai aprašyta visas vyro lyties gyvenimas: lyties organai ir jų veikimas; lyties ligos ir kaip jų išsisaugoti; sauzagystė; prosticija; apsiavedimas ir šelmyninis gyvenimas; kaip aiškinti vaikams lyties apsi-reiškimus ir t. t. ir t. t. Tai tik suminėjimas kelių iš daugybės įdomių dalykų, kurie teje knygoje aiškunami. Kiekvienas jaunikaitis ir vedęs vyras turi šią knygą turėti!

Tačiau šios dvi knygos lyg ir viena kita papildė ir kaip vyrui, taip ir moters privalo jas abi turėti, nes dažnai prieklia nudotis vienos ar kitos knygos pamokymais. Abi knygos parasytos lyties klausimų tyrinėtojo D-ro W. J. Robinsono.

Sigakt tas knygas į Lietuvą, gimimėms ir draugams — jiems nėra kur tokių knygų gauti. Lietuvos cenzūra tas knygas įleidžia.
Pinigus ir reikalavimus siųskite šiuo adresu:
J. BARKUS,
Box 129, Gen. P. O., NEW YORK, N. Y.

DOVANOS. Viesiems, kurie pirks šias abi knygas iki šio mėnesio pabaigos, dovana! Pridedime įvairių knygelių vertės 50c. Kurie pirks bile kurį vieną knygą, gaus dovana knygelę vertės 25c. Pasiekubinkite!

Pasarga Detroito Lietuviai ms Darbininkams
Čia randasi dvi Lietuvos apšviotos, kuriose galima pirkti visus dvasiniamens kainas, oegu kur kitur, ypac dabartinėms kriais laikams.
M. A. KISHON,
Apšviokimo šalininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 6046 CHENE ST., — DETROIT.

VELTUI! Veltu!
"Laisvės" Skaitytojai ir Rėmėjai, Tėmykit!
Kas iš "Laisvės" skaitytojų arba šiaip rėmėjų iki 1-mai dienai lapkričio gaus "Laisvė" daugiausia naujų metinių skaitytoju, tam duosim Lailo Anglj ir Lietuvių kalbos Žodyna, vertės \$10.00, visai veltui.
Antram daugiausia gavusiam duosim didelę knygą, *Lyties Mokslas*, vertės \$7.00, ir naujai "Laisvės" išleista A. Bogdanovo knyga *Įzanga į politinę Ekonomiją*, vertės \$1.00.
Trečiam daugiausia gavusiam duosim tris puikias knygas: *Patarimai Vyrams ir Patarimai Moterims ir Merginoms apie Lyties Dalykus*, parašytos daktaro Robinsono, vertės \$4.00, ir *Įzanga į Politinę Ekonomiją*, vertės \$1.00.
Visi "Laisvės" skaitytojai stokite į darbą, idant laimėjus nors vieną iš tų puikių dovanų.
Money orderius ir pinigus siuskite šiuo adresu:
LAISVĖ
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

DR. RADLOW
116 East 81st Street, arti Lexington Avenue
SPECIALISTAS
IVAIRŲ VYRŲ, MOTERŲ IR ODOS LIGŲ
JO ODALSIS: Pafarūnimas kitims, Kaip ir patį sau.
Užtikriname beskausmį, atsargų gydymą.
Baigęs mokslus Vokietijoje
Ofiso valandos: Kasdien nuo 10 A. M. iki 6 P. M., Pėtnyčiomis ir Utarninkais nuo 10 A. M. iki 8 P. M. ir Nedėdieniais nuo 9 A. M. iki 12 val. Dieną.

LYTTIES, PUSLES IR KRAUJO LIGŲ
(Inkstų, Puslės, Prostatės ir t.t.)
SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS.
Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nervų suirimą, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas.
MOTERYSI VYRAI
Išegzaminavojame Dykai
Žmonės, kurie serga nusilpimu ir jau neturi vilties pasveikti, bus gydomi ypatiskai. Liga tikrai bus pašalinata ir sveikata sugrąžinta.
Atėikit ir reikalaukit Išegzaminuoti Veltui. Nieko jums nekainuos būd išegzaminuoti per Dr. ZINS. Jo gydymo kainos yra labai žemos. Daugelis sergančių vaizūna net ašmus mylių, idant tapli išgydyta. Visoki ištyrinėjimai yra daromi, kraujas egzaminuojamas sulyg Wassermano sistema. Taipgi yra daromi kraujo jėtrikimai.
Dr. ZINS
110 EAST 16-th ST.
TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE
NEW YORK, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare.
Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

NAMAI IR FARMOS
Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažo įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklyno mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn.
1 fam. — nuo \$1,500 iki \$10,000; įmokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200
2 fam. — \$1,800 iki \$10,000 6 fam. — \$3,800 iki \$18,000
3 fam. — \$2,500 iki \$13,000 8 fam. — \$4,000 iki \$20,000
5 fam. — \$3,500 iki \$15,000 20 fam. — \$11,000 iki \$80,000
Budavojame namus ir duodame morgėjus ant namų. Kas per mūly pridyjama perka, nieko nemoka mums ir aprūpina teisingai.
Ant pardavimo 200 farmų su trichomis ir gyvuliais apie New York, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausias žemės, prie girių, vandenių ir mūly taotos apgyventa. Parduodama su maku įnešimu ir lengvu išmokėjimu.
B. ZINIS REALTY CO.
BRANCH OFFICE:
420 LORIMER STREET (pašal Grand Street), BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: 8929 Stagg.

KORESPONDENCIJOS

ROCHESTER, N. Y.

Iš Parengimų.

24 d. rugs. Gedemino Choras buvo parengęs draugišką vakarienię. Programėlis buvo ne visai mažas. Pats choras sudainavo "Tarptautinę" ir kitas darbininkiško turinio dainas. Draugai Arlauskai dainavo duetą ir ant galo d. A. Balzaris solo; jis buvo išsuktas delnų plojimu net kelis kartus.

Patartina d. Balzariui lavintis ir toliaus, kaip proletarų dainininkui. Paskui tęsėsi šokiai ir vynuogių valgymas.

3 d. spalio kalbėjo d.d. Fosteris, ir Ruthenbergas. Prakalbas surengė A.D.P. Žmonijų prisirinko apie 350. Aukų surinkta \$106.28 politinių kalinių bylos vedimui. Šis prakalbas buvo atsilankę ir šnipai.

Pirma kalbėjo d. Fosteris, Profesinų Sąjungų Apšvietos Lygos sekretorius. Kalbėjo apie įvykius areštus Michigano valstijoje, su kuriais ir jį susišo suareštuodami jo ofise, Chicagoje.

Fosteris sakė, kad Amerika neturi kredito, kaip laisva šalis. Valdžia kalina darbininkus už politinius įsitikinimus ir dalyvavimą streikuose.

Drg. Ruthenbergas vienas iš Michigano areštuotų komunistų pradėdamas kalbėti sakė: "Mum valdžia sako, kad mes laikome konspiratyvų susirinkimą ir norėjome nuverst valdžią su "typewriteriais" ir "mimiografais". Čia publika gardžiai nusijuokė. Jų abiejų prakalbos buvo labai panašios nes abu kalbėjo apie anglies ir geležies streikus, kurie ir buvo priežastimi dabartinių areštų. Tas pats buvo ir 1919 m. tas pats ir šiais metais. Kuomet tik klesų kova streikų formoj pakyta, tuomet ir kapitalas daro užpuolimus, areštuodamas žymesnius darbuotojus.

6 d. spalio įvyko prakalbos, kurias surengė ALDDL, 50 kp. ir LMPS. 26 kp. Kalbėjo d. D. dviejose atvjuose. Pirmame atvėje kalbėjo apie Lietuvą, kur jai būtų geriau prisidėti — prie Francijos-Anglijos imperializmo, ar prie revoliucinės Rusijos, nes Lietuva viena negali egzistuoti. Čia reikia pasakyti, kad kalbėtojas labai aiškiai nupiešė tautininkų ir klerikalų žioplą politiką. Kol caras buvo gyvas, tai visi dainavo, kad turi būti autonomiška Liet. po cariskos Rusijos globa. Po Rusijos revoliucijos šaukė: "Autonomiška Lietuva po kaizerio globa". Iškilus Vokietijos revoliucijai, dabar giedama nepriklausoma Lietuva po globa Londono-Paryžiaus ir Washingtono, bile tik ne su revoliucine Rusija. Ir kuomet Rusija stiprėja, tai Lietuvos darbininkams (ne buržuazijai) yra parankiau prie Sovietų Rusijos.

Antru atvėje kalbėjo apie Amerikos judėjimą ir bendrą frontą. Ragino progresyvių elementą prigulėti prie profsąjungų (unijų) ir ter darbuotis. Taipgi ragino priklausyti prie Darb. Partijos, ALDDL, ir L. MPS.

Dvasiniu atžvilgiu prakalbos pavyko. Publiks buvo neperdaugiasiai. Lėšų pasidarė apie \$18.00 o aukų surinkta \$7.00 su centais. Todel viršminėtoms kuopoms prisieis dėti iš savo išų daugiau, kaip po penkinę. "L." Koresp.

DETROIT, MICH.

Įvairumai.

Neperseniai čia kalbėjo drg. Ruthenbergas, A.D.P. sekretorius. Publiks prisirinko pilna "House of Masses" auditorija. Kalbėjo puikiai ir atvirai. Toli net pečias traukė, kaip čia, girdi, jįsi drįsta taip atvirai kalbėti. Kitai gi, rodos, ir bū-

21 negali. Prastas kareivis, kuris savo principą pas pečių šildo. Kalbėtojas paliko puikų įspūdį ir, kiek teko patėmyti, veikimas "darbiečių" žymiai pažengė priekyn. Surinkta aukų gelbėjimui areštuotų Michigano miškuose, \$213.47. Pardavinėjant raudonas gėles pelnytą \$33.00.

Detroito "masonai" stato naują dievnamį; jo pašventinimo iškilmės suvažiavo tūkstančiai delegatų iš įvairių šalių. Paroduota, plevėsuota vėliavomis. Sakyta prakalbos apie Amerikos idealus, apie garbingą šalies "demokratiją". Bet apie bedarbių padėtį, apie anglies brangumą nei žodelio. Ir lyg tai naujiena? Del jų darbininkų klesų, tai dvokiantis purvynas, kuriuomi interesusi būty peržema tokiems modernės religijos ricieriams.

Spalio pradžioje, netoli Detroito, įvyko šalies nacionalis orlaivinkų kongresas; kartu įvyko ir lakūnų lenktynės, dalyvaujant ir naujausiems, sparčiausiems kariškiems orlaiviams. Vietiniai kapitalistai labai tuomi interesuojasi — nori matyti Detroitą orlaivystės centraliniu punktu, ne vien lėkiojime, bet ir jų išdirbime. Fordo sūnus paaukavo \$10,000.00 labiausiai atsižymėjusiam lenktynėse. Patsai Henry Fordas irgi tuomi užinteresuotas. Kalbama, kad patsai Fordas mano tuoj užsiimti išdirbimu pigių, lengvų orlaivų komercijos tikslams.

General Motors name šiomis dienomis atsiuvo nacionalė plieninių išdirbinių paroda. Atsilankiau ir aš. Savo turiniu paroda buvo pamokinanti. Didžiuliose kambariuose pasieniais išstatyta įvairių įvairiausių industrijai plieniniai įrankiai; tam tikri žmonės rodinėja, aiškina. Ten pat pirmu kurtu (o gal ir paskutiniu) teko matyti radiumą dviejose bonkute, kuriu vertė didelėm raidėm pažymėta \$20,000.00.

Su manim kartu vaikstinėjo dvi moterys, kas, tenykščią publika labai stebino. Vienas iš tvarko prižiūrėtojų, net užklause: kame, girdi, priežastis, kad ir moterys šiuomi užinteresuotos? Jam atsakė, kad reikia prisijūreiti dirbtuvės atmosferai, įrankiams, kad, reikalui prisėjus, būti draisiai, Džentelmonas nusijuokė ir pridūrė: "You right".

Atvėsus orui ir vėl kalbama apie įsteigimą suaugusiems vakarinės mokyklos. Pereitais sezonais tuomi rūpinosi ALDDL, 52 kp., bet šimet, bevišpataujant toje kuopoje tokiai savitarpiniai kovai (ačiu "ekstrimnių" revoliucingumui), vargiai tas bus įvykdyta. O labai daugeliiu tas būtų naudinga.

Tili vyrai, ypatingai, mėnanti neužilgo vykti į Tarybų Rusiją, mėgina įsteigti mokyklą mokinimuisi rusų kalbos. Vienas ir kitas daiktas yra būtini, reikalingu ir bę galo naudingu, bet bėda su mokytojais.

Keletą savaičių atgal čia stajigai pakilo noras tapti unijistais. Draugai prie progos tą klausimą rimtai išdiskusuoja ir prieina prie naturalio išvedimo; jeigu nori kūnyti obalsj "i masės", turi pats jose dalyvauti. Geriausia dirva, tai unija. Daug lietuvių jau įstojo.

CLIFFSIDE, N. J.

7 d. spalio, vietos LMPS. 68 kuopa buvo surengusi prakalbas. Tos dienos vakaras buvo gana lėtingas, tat ir publiks nedaug susirinko. Bet tai tik priežastis, nes del tokio lietaus visgi galėjo daugias susirinkti. Juk mes esame darbininkai, o ne koki ponačijai, kad bijoti blogo oro ir tik delto aplėisti tokį svarbų susirinkimą.

Kalbėtoja buvo d. E. N. Jerskevičiūtė iš Brooklyno, kuri plačiai ir vaizdžiai aiškino ar tinimasi naujo karo šmėklos, o pabaigoj karštai kvietė vyrus ir moteris dėtis prie revoliucinių organizacijų ir dirbti labai darbininkų klesos. Apgailėtina, kad šiame susirinkime nedaug moterų dalyvavo. Meskime tą tinginystės paprotį, o ypač tą kalbėjimą: "laiko neturiu". Skaitlingiaus dalyvaukime tokiuose susirinkimuose. Negražu net ir minėti, kad toki draugai ir draugės, kurie skaitosi darbininkų organizacijų nariais, "neturi laiko" atsilankyti į susirinkimus, ypač į prakalbas. Tai didžiausia tinginystė ir apslėidimas. Gėda darbininku būti tokiu apsilėidėliu.

ALDDL, 77 kuopa nutarė šiame mėnesy irgi pasidarbuoti. Rengiama prakalbos ant 20 d. spalio ir rengiama balius, kuris įvyks 22 d. spalio.

Darbininkė.

PHILADELPHIA, PA.

Draugai Darbininkai, į Mokyklą.

ADP. L.S. 12 kuopa yra išrinkus apšvietos komisiją, kuriai yra pavesta suorganizuoti ir vadovauti minėtos kuopos narių mokyklėle.

Per du kartus jau šaukiau susirinkimus del javinimosi, gi pasekmės buvo labai blogos, draugų atsilankė labai mažai. Tas, draugai, yra labai peiktina. Atminkime, draugai, kad mes turime stovėti visur ir visuomet pirmose eilėse darbininkų klesos avangardo. Mes turime kiekvienam žingsni vadovaut darbininkų klesą jos kovoj su išnaudotojais! Taigi, kaip mes tą ant mūsų uždėtoji atklisime, jei patys nesilavinisime, nediskusuosime, nerisime teorinius ir gyvenimi iškelus praktikius klausimus?

Draugai darbininkai! Atidėlioti į tolimą bakša javinimosi darbą toliaus negalima, ypač, kuomet dabar jau atvėso oras. Tiesa, aš žinau, kad jūs, draugai, turite daug darbo, aš žinau, kad jūs tankiai esate pavargę, nusikamavę kaip nuo darbo dirbtuvėj, taip ir nuo organizacinio. Bet visgi, aš tikiu, kad mes į mėnesį laiko galime surasti porą vakarų del javinimosi, praplėtimui mūsų žinojimo.

Draugai, tēmykite paskelbimus, kada esate kviečiami į javinimosi bei kitokius parengimus jūsų mokyklėle komisijos. Atsilankykite.

Kaip jau žinote, ketvirtas nedėdienis, tat yra diena del plančių diskusijų. Todel 29 spalio, 1:30 val. po pietų, Liaudies Namie, 259 No. 6th St., yra rengiamos paskaitos temoje: "Skirtumas Tarpe Demokratinės ir Tarybų Respublikos".

Draugai, ne tikitai kad nepraleiskite progos išgirsti tas svarbias paskaitas, bet ir patys pasirengkit padiskusuoti tame klausime.

Po paskaitų turėsime diskusijas.

Už Apšv. Kom. D. M. Solomakas.

Phone Cypress 3980.

OSVALDAS KIBURIS Užtikta Puikiasia LIETUVISKA VIESBUTI gamina geriausius užkandžius, todel kiekvienam lietuviui yra patogi vieta užėjimui. Atvažiuosiel į East New York, "niekuomet neužmirškite atsilankyti pas OSVALDĄ KIBURĮ 858 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York)

DETROIT, MICH.

DETROIT, MICH.

DETROIT, MICH.

DETROIT, MICH.

DETROIT, MICH.

DETROIT, MICH.

DETROIT, MICH.

DETROIT'O KRIAUCIUS Darau siutus, overkotas ir futras pagal naujausią madą. Materijos geros ir didžiausiam pasirinkime. Darbas garantuotas. Kainos nebrangios. Atsilankykite visi. JUOZAS LAUKYS 2238 Caniff Ave. HAMTRANCE, MICH.

Telephone: Greenpoint 2551 J. LEVANDASKAS GRABORIUS 272 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y.

VISUOMENES ATYDAL. Prancūz visiemis draugams, kad aš aplėidau vieną savo seną fotografijų studiją, kuri buvo po num. 227 Bedford Ave., Brooklyne.

MOTIEJUS KICHAS Lietuvis Fotografas 579 Grand St., Brooklyn, N. Y. Prie pat Lorimer St. ant Victrola atoro. Telephone Stagg 4032.

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nėra Muzikos JOHN STAJAUSKAS 579 GRAND STREET. Netoli Lorimer St. Phone Stagg 0903

LIETUVISKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFIUI \$1.00 į savaitę

LIETUVISKOS ROLES TAVO PIANUI \$2.00 į savaitę

Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių \$1.50 į savaitę

LIETUVIS DENTISTAS DR. A. PETRIKA 229 BEDFORD AVE., Kamp. N. 4-tos Gatv., BROOKLYN, N. Y.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York N.Y. TIESI KELIONE LIETUVA PER HAMBURGĄ PİLIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

ATGAUKITE SAVO SVEIKATĄ TEN, KUR DAUGELIS KITŲ ATGAVO JEIGU JUS KENČIAT

Dr. LEWIS 120 East 29th St., Tarpe 4-tos ir Lexington Ave., New York, N. Y.

LIETUVISKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFIUI \$1.00 į savaitę

LIETUVISKOS ROLES TAVO PIANUI \$2.00 į savaitę

Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių \$1.50 į savaitę

LIETUVISKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFIUI \$1.00 į savaitę

LIETUVISKOS ROLES TAVO PIANUI \$2.00 į savaitę

LIETUVISKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFIUI \$1.00 į savaitę

OKULISTAS J. FREIMAN 703 GRAND STREET

DR. A. J. KARALIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3303 So. Morgan Street, CHICAGO, ILL.

DR. C. K. CHERRYS LIETUVIS DENTISTAS 2201 W. 22nd St. So. Leavitt St. CHICAGO, ILL.

Automobilių Mokykla AREA 146 W. 56th STREET New York City

KAS NORITE PIGIAI PIRKTI NAMĄ, TAI VISADOS EIKITE PAS J. VASTUNAS Real Estate Co. 154 GRAND ST., BROOKLYN.

J. GARŠVA Telephone 2320 Greenpoint.

GRABORIUS - UNDERTAKER LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

VISŲ ŽINIŲ Geriausias Williamsburg's RUSIŠKOS IR TURKIŠKOS MAUDYNES 274 So. 1st St., netoli Marry Ave. BROOKLYN, N. Y.

LIETUVISKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFIUI \$1.00 į savaitę

VIETINĖS ŽINIOS

Bedarbis Lietuvis Nušoko nuo Williamsburgo Tiltu.

Ketvergo vakare Aleksandras Krunas, 35 metų amžiaus, nusizūdė, nušokdamas nuo Williamsburgo tiltu ant šaligatvės. Tuo kartu ėjo du žmonės South 6 gatve ir Krunas tik neužkrito ant jų, krisdamas nuo augštojo tiltu. Vieną žmogų, tačiau, biskį palietė. Kiekvienas jo kūno kaulas likosi sulaužytas.

Policistas McCoury, būdamas už 100 pėdų, matė Kruną bevaikščiojantį ant tiltu. Jis matė, kaip Krunas pasilpo ant akmeninės tiltu sienos ir pastovėjęs ant jos valandėlę dingo. Tada policistas kuogreičiausiai nubėgo į tą vietą, kur gulėjo Kruno susidaužęs kūnas.

Krunas buvo per kiek laiko be darbo ir negalėjo jo gauti. Nebeturėjo iš ko gyventi. (Pas jį atrasta kišenė tik du centai). Ipuoles į tokia desperacija, į tokį nusiminimą, Krunas neišmanė, kaip apsaugoti nuo bado ir nuo ateinančios žiemos šalčio. Būdamas tokiam didžiausiam skurde, jo silpnas protas surado tik vieną išeitį iš to skurdo — tai atimti sau gyvastį.

Krunas ne pirmutinė ir ne paskutinė auka pūvančios kapitalistinės sistemos. Daugel darbininkų atėmė sau gyvastį vien dėlto, kad neturėjo kur parduoti savo jėgą ir gauti už ją nors menką pragyvenimą.

Bet kuomet šiandien del bedarbės žudosi darbininkai, tai Washingtono valdininkai skelbia, kad jau nebėra bedarbių, kad tuoj bus stoka darbininkų. Vadinas jie tyčiojasi iš darbininkų.

Išdavė "Indžionksiną" prieš Prohibicijos Agentus.

Amerikos ir Anglijos laivų kompanijos gabena "sason" Amerikon degtinę visu smarkumų. Vietos prohibicijos agentai ir generalis prokuroras Daugherty pradėjo kalbėti, kad reikia uždrausti Anglijos laivams gabenti degtinę į šią šalį. Amerikos kompanijų laivams seniai uždrausta vežti arba turėti degtinės ant laivo.

Anglų laivų kompanijos pareiškė, kad jos nepasiduos tokiam patvarkymui — uždrausti laivams įvažiuoti į "sausą" Ameriką su degtine. Anglijos Curard ir Ancor laivų kompanijos dabar čia nori išreikalauti "indžionksiną" prieš prohibicijos agentus, kad jie negalėtų užpulti laivus ir atimti degtinę. Tos kompanijos, kol kas negavo "indžionksino".

O Amerikos International Merchantile Marine kompanija, pamąčiusi, kad su "indžionksinu" galima apsiginti nuo prohibicijos agentų, atsikreipė pas federalį teisėją Learned Hand ir gavo "indžionksiną", kuris draudžia vietiniams prohibicijos agentams ir mui to viršininkams užgriebti degtinę ant Amerikos laivų — "Finland", "St. Paul", kurie dabar randasi portu ir taigpi apsaugojama nuo užpuolimo laivas "Kroonland", kuris randasi Antwerpe, Belgijoje, ir kuris rengias plaukti Amerikon su degtine.

Laivų kompanijos sako, kad degtinė parduodama tik ant laivo. Anglų laivų kompanijos sako, kad jos neturėtų darbininkų, jei panaikintų degtinę. Bet prohibicijos agentai užuodžia, kad laivai atveža nemažai degtinės ir slaptam pardavinėjimui.

Užgriebė 30 Skrynių Sakramentinio Vyno.

Prohibicijos agentai — Izzy Einstein (ir Moe Smith) — apsimė cigaru agentais, kad būtų galima suareštuoti "švento" (sakramentinio) vynu pardavėjus, kurie pardavinėja vyną ne tik "dvasiškomis" asaboms — kunigams, bet ir praščiokams griešnikams.

Sulyg jų pasakojimų, jie gavo informaciją, kad galima pasipirkti vynu nuo Hammondsport Product kompanijos, ant 450 Fourth Ave., pasakant tam tikrą slaptą žodį. Jie patefonavo N. Rosenblumui, Rabiniško Biuro sekretoriui, kuris taigpi yra agentas Hammondsport Product kompanijos. Su tuo agentu jie susitarė, kad jiems pristatytų "švento" vynu. Jis sutiko. Kada "draiveriai" atvežė tiems "kostumieriams" 10 skrynių vynu, kurį jie buvo užsakę, tada tie kostumieriai pasirodė, kas jie yra ir užgriebė dar 20 skrynių vynu, kuris buvo troke.

Hammondsport Product kompanija turėjo leidimą daryti vyną kunigeliams, tai yra, jai buvo leista tik dirbti sakramentinis vynas, bet ji tą "šventą" vyną pardavinėjo visokiems pijokams ir griešnikams. Dievas jos nebaudė už tai, bet dabar, turbūt, jai prisiėis užsimokėti šiojią tokią bausmę valdininkeliams.

Apako nuo Medinio Alkoholio.

Margaret McCarthy, 26 metų, kur tai pas kaimynus baliavodama išsigirė medinio alkoholio. Po kiek laiko, beskaitant ji pradėjo nebematyti. Ji pati nežinojo, kas su jos akimis atsitiko. Ji tapo nugabenta į ligonbutį. Doktorai apžiūrėjo ir išklausinėję ją, surado, kad ji apako nuo medinio alkoholio.

Pietūs Paminėjimui Gandhi Ikalinimo.

Ateinančioj seredoj, Allairs restorane turės pietus draugai ir rėmėjai Mahatma Mohoudas Karam Chaud Gandhi, Indijos nacionalistų didvyrio, kuris dabar sėdi kalėjime, įkalintas Anglijos valdžios už vedimą agitacijos prieš Anglijos viešpatavimą Indijoje. Jo draugai ir rėmėjai per šiuos pietus paminės

aštuonis mėnesius jo išsėdėjimo kalėjime.

D-ro John Hayes Holmes nuo Community Church; profesorius Robert D. Moor ir keletas kitų amerikony kalbės toj vakarienej.

Be abejonės, toj vakarienej bus sentimentas prieš Anglijos viešpatavimą Indijoje.

Darbininkų Unija Remia Demokratų Kandidatą.

Steam and Operating Engineers tarptautinės unijos lokalas 670 nutarė remti John J. Boylon, demokratų partijos kandidatą į kongresą.

Reiškia, tiems darbininkams stoka klasinės sąmonės.

"Munšainėj" Surasta Medinio Alkoholio.

Perėtoj pėtnyčioj likosi užgriebta degtinės saliuone ant 922 Fourth Ave. Degtinę užgriebė distrikto prokuroro Rustono štabas. Chemikas ištyręs degtinę surado, kad joj yra nemažai įmaišyta medinio alkoholio. Saliuono savininkas Edward Kreger likosi suareštuotas.

Užpuolimas padaryta ant to saliuono po to, kada vienas karveis atsakančiai pritraukęs degtinės apsirgo ir būdamas ligoninėj išsispavėdojo, kur jis gavo išsigerti.

BUTĖNAS AR NE BUTĖNAS.

Turbūt nėra ne vienos lietuviškos kolonijos ir net atskiro žmogaus, kuris nežinotų Amerikos lietuvių dainininko Jono Butėno. Jis jau nuo seniai buvo vadinamas geriausiu lietuvių dainininku. Bet Jonas Butėnas neužsiganėdino vien tik tuo, kad jį žmonės vadina geriausiu dainininku. Jis panorėjo tapti pilnoj to žodžio prasmėj dainininku ir suteikti lietuviams daugiau, negu paprastas dainas. Jis sumanė važiuoti Italijon ir pasimokyti dainavimo geriausioj pasaulinėj konservatorijoj. Viskas jau buvo prirengta, bet Italijos konsulas atsakė duoti vizą, būtent, kad Butėnas veikia su bolševikais. Dalykas tapo atidėtas keturiem mėnesiam del ištyrimo. Butėnui belaukiant tuos keturius mėnesius, jį atlankė ta negeistina viešnia—liga, kuri vėton Italijos nuvežė jį į ligonbutį, kur ir išbuvo per 9 savaites.

Toji liga neįstengė sunaikinti jo fizinės jėgos, jį sunaikino vien tik finansines jo jėgas. Norint vėlesnei jis ir aplaikė vizą nuo Italijos konsulo, vienok nuo važiavimo priverstas buvo susilaikyti. Bet Butėnas nenuleido rankų ir griebėsi už darbo. Jis mokino choros, o atliekamą laiką sūnaudojo lavinimui savo balso. Per ilgą laiką jis mokinosi geriausioj Amerikos konservatorijoj Boston New England Conservatory of Music. Jo balsas šiuo laiku padarė milžinišką progresą ir didelę atmainą.

Pasidėkavojant tos konservatorijos mokymo metodai, Butėno balsas dikičiai atsimainė ir nušėbina kiekvieną klausytoją. Tos konservatorijos mokytojas pasakė Butėnui, jeigu jis laivins savo balsą ir ant toliau, tai bus lygiu garsiam italų dainininkui Tito Ruffo. Dabar kyla klausimas ar tas pats Butėnas, kuris ir pirma dainavo Brooklynje? Brooklyniečiai kalba, kad ypata ta pati, bet balsas jau kitoks, Brooklyniečiai patys patirs subatoj 14 d. spalio (October), McCaddin svetainėj. Visi vietiniai dailės mylėtojai laukia to koncerto, kuriame dalyvaus H. Aušriūtė, M. Česnavičiūtė, K. J. Kriaučiūnas, F. Morkus ir didžiulis Operetės choras. Visi minėti dainininkai yra padėję šimtus dolerių lavinimui savo balsų ir pilnai tikime, kad atsilankiusieji bus pilnai užganėdinti.

Dailės Mylėtojas. (Apgarsinimas)

LIETUVIAI, PABUSKITE!

Tūkstančiai ateina, tūkstančiai nusiperka ir tūkstančiai yra pasirengę ateiti ir nusipirkti laike mūsų didelio išpardavimo. Daugiau, negu \$100,000 vertės įvairaus tavoro, susidedančio iš vyriškų ir moteriškų aprėdalu, truputį sugadinto laike ugnies bus išparduodama už tokias žemas kainas, kad kiekvienas atsilankęs tik nusistebės.

ATEIK!

PASIZIUREK!

PERSITIKRINK!

Pamatyk savo akimis nupiginimą, kokio dar niekad nebuvo. Tai tikrai pirmutinė proga tavo gyvenime nusipirkti reikalingų daiktų už tokią pigią kainą.

PASTABA.

Kad krautuvininkai ir perkupčiai negalėtų išpirkti mūsų specialių bargenų, tai mes susiauriname pardavinėjimą — neparduodame tiek daug, kiek jie norėtų.

KUPONAS

DOVANAI! DOVANAI!

Tik skaitytojams šio laikraščio. Uždyka karfėras, tai yra važinėjimo kaštai, jeigu kas pirks tavorų už 3 dolerius ar daugiau tikrai IKI SPALIO 14 DIENAI IKI ŠIAI SUBATAI

New System Department Store turi už tikslą suteikti savo kostumieriams gerą tavorą už žemas kainas. Mes norime užganėdinti neturtingus ir turtingus visus lygiai.

Čia paminėsime tik kelis iš tūkstančių bargenų, kurie bus pardavinėjami per tą milžinišką išpardavimą.

Table with 3 columns listing various goods and their prices during the sale.

Bus tūkstančiai ir kitų bargenų, tiek daug, kad jų čia nei paminėti negalima. Turite patys matyti, kad suprasti, kas tai per bargenai.

IŠPARDAVIMAS PRASIDĖS ŠIĄ SUBATĄ SPALIO (OCT.) 14

THE NEW SYSTEM DEPARTMENT STORE - 182-186 GRAND STREET, BROOKLYN NEPRALEISKITE PROGO S.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS. nufotografuoja ir namatevija visokius paveikalus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darba atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

PRANEŠIMAI IS KITUR

SIUOMI PRANEŠU visiems Hartfordo ir aplinkinės lietuviams, jog aš atidariau naują laikrodžių, gramofonų, rekordų ir kitokių aukšnių daiktų krautuve. Pas mane bus galima gauti viską pigiau, negu kur nors kitur. Taigpi pas mane galima užsirašyti visokius laikraščius ir gauti įvairių knygų. Reikalui esant visomet kreipkitės ypatingai arba laiškais pas mane. Juozas Maziška Hartford, Conn. (242-247)

PAJESKOJIMAI

Pajieškau savo vyro Broniaus Bataruno, pacina iš Panemunės parapijos, Mikitų kaimo. Prieš karą išvažiavo Amerikon, palikdamas man su mažu kūdikiu. Dabar negavau jokios žinios ir nežinau, ar jis yra gyvas, ar miręs. Jo paties melžiu atsiskaityti arba žinančių apie jį pranešti žemiau paduotu adresu, už ką būsiu labai dėkinga. Marcelė Bataruniene Brooklyn, N. Y. (242-244)

PARDAVIMAI

Išsiranđavoja du kambariai su rakanđais. Taigpi yra maudynės, pilnai šviesus. Gera proga naujai vedusiem arba ir ne vedusiem. Jeigu kam yra reikalinga toki rūmai, malonėsite kreiptis ypatingai ar mąstiskai sekmu antrąsu: Vincas Virbalis 7 Garrison Ave. Maspeth, L. I. Važiudami klauskit konduktoriaus Grand St. karo. (242-244)

Parsiduoda labai gera delikatesesne ir groserio krautuve už priemana kainą. Vieta labai gera, apgyventa lietuviams, lenkais ir rusais. Biznis išlėbtas per ilgus metus ir nuolatėms gali daryti puikų pragyvenimą. Prie kmituvės yra ir kambariai gyvenimui. Priežastis pardavimo — savininkas eina į kitą biznį. Norinti pirkti, kreipkitės šiuo adresu: "Laisvė", 46 Ten Eyck St., Brooklyn. (241-242)

J. BUTĖNO KONCERTAS

IVYKS SUBATOJE 14 d. SPALIO, 1922 McCADDIN SALEJ

So. 2nd ir Berry St., Brooklyn.

Pradžia 8:30 val. vakare. Įžanga \$1.00, 75c., 50c.

Programė dalyvaus:

Operetės Choras, H. Aušriūtė, M. Česnavičiūtė, F. Morkus ir K. J. Kriaučiūnas. To vakaro žvaigždė bus J. BUTĖNAS.

Akompanuos iš Worcesterio Miss, B. Šaliniūtė.

Jisai pasirūpods Brooklynu publikai jog hevelitai New England konservatorijos profesorius jį palygino garsiam dainininkui Tito Ruffo. Operetės Choras dainuos iš "Išlėvio" operetės garsia S. Šimkaus dainą. Tos dainos solistų dalis dainuos p. Strumskienė, H. Aušriūtė ir pats J. Butėnas.

Tikietai šiam vakarui pasiduođa "Laisvės" ir "Vienybės" ofise.

savininkas eina į kitą biznį. Norinti pirkti, kreipkitės šiuo adresu: "Laisvė", 46 Ten Eyck St., Brooklyn. (241-242)

Parsiduoda fotografijų studija. Norinti pirkti, kreipkitės šiuo adresu: "Laisvė", 46 Ten Eyck St., Brooklyn. (240-243)

Parsiduoda restoranas, biznis išlėbtas ir geroj vietoj. Gera proga pirkti. Atsiskaityti tuojau po No. 247 — 10th Ave., New York, N. Y. (242-243)

H. Aušriūtė, Mezzo Soprano.

Parsiduoda butėrnė labai geroj vietoj. Biznis išlėbtas per daugelį metų. Vieta apgyventa lietuviams ir lenkais. Pirkėjų užtektinai, nes tik vienas mūsų kostumieris išperka už \$200 mėsos į savaitę. Kreipkitės šiuo adresu: 46 Grand St., Brooklyn. (239-242)

REIKALINGA

Reikalinga mergina restorane už "veiterką", mokanti anglų kalbą.

Trumpos valandos ir gero mokymo. Nedideliamis nereikia dirbti. Atsilankite greitai šiuo adresu: K. Galunas, Brooklyn, N. Y. (240-243)

Reikalingas moteris arba jauna mergina prižiūrėjimui namo. Jeigu atsiskaityte greitai šiuo adresu: M. Bam, 24 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Matyti galima ryškiai. (241-245)

Advertisement for BALIUS featuring 'DIDŽIAUSIAS OBUOLIŲ' and 'MASPETHO LIETUVIŲ UKESŲ KLIUBAS' with dates for October 15, 1922.